

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Örley Gabriella ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Tóth Zsolt ügyvéd által képviselt alperes ellen 7.281.162 forint és járulékai megfizetése iránt a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság P.20.005/2007. szám alatt indult, és a Győri Ítéltábla Pf.II.20.085/2008/6. számú ítéletével befejezett perében a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az alperes részére 52.000 (ötvenkettőezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állam javára, az adóhatóság felhívására 308.000 (háromszáznolcezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes megvásárolt az alperestől egy típusú gépkocsit 7.918.000 forint vételár ellenében, az adásvételi szerződéstől azonban elállt, az alperesi hibás teljesítésre hivatkozással. Az elállást a számú ítéletével jogszerűnek ítélte, és az alperest a vételár visszafizetésére kötelezte.

A felperes keresetében kérte az alperes kötelezését 7.281.162 forint kártérítés megfizetésére. Hivatkozott arra, hogy a vételár biztosítása érdekében lízingszerződést kötött és az elállást követően a lízingbeadó részére kifizetett kamatok nála kárként jelentkeztek. Ugyancsak kárként minősítette a gépkocsi üzembe helyezési költségét, a CASCO és a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás díját is. Előadta, hogy összesen 14 alkalommal kellett a hibás gépkocsit márkaszervizekbe szállítani, ezzel összefüggésben jelentős üzemanyagköltsége merült fel. A gépkocsi meghibásodása miatt bérautót kellett igénybe vennie jelentős költséggel, továbbá a gépkocsi feletti tulajdonjogának megszűnése

folytán meg nem térült ÁFA befizetési kötelezettsége keletkezett. Hivatkozott arra végezetül, hogy a korábbi perben kirendelt szakértőnek a gépkocsival tett próbaútjai miatt is merült fel üzemanyagköltsége. Álláspontja szerint az alperes a hibás teljesítésre tekintettel az általa megjelölt tételekből adódó kárát köteles megtéríteni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy olyan jogellenes magatartást nem tanúsított, amely alapot adna a kártérítési felelőssége megállapításához.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 6.409.908 forintot és ennek 2006. május 24-től a kifizetésig járó kamatait, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az elsőfokú ítélet indokolása értelmében a felperes jogszerű elállására tekintettel az alperesi jogellenes magatartás abban nyilvánult meg, hogy a felperes részére egy új termék eladása során egy hibás terméket értékesített, amely a rendeltetésszerű használatra alkalmatlan volt. A felperes által követelt tételek közül a bíróság alaposnak találta a biztosítási díjakkal, a kamatokkal, az üzembe helyezési költséggel, az autóbérleti díjjal, a szakértői benzinköltséggel kapcsolatos tételeket, a szervizbe vitel költségét általános kártérítésként fogadta el, az ÁFA különbözetből, valamint a szervizköltséggel összefüggő amortizációs költségből adódó követelést pedig elutasította.

Az alperes fellebbezése folytán a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával az alperest terhelő marasztalás összegét 1.273.270 forintra és kamataira leszállította.

A jogerős ítélet indokolásában a másodfokú bíróság hivatkozva a Ptk. 355. §-a (4) bekezdésében foglaltakra azt állapította meg, hogy a kölcsönüggyel összefüggő kamatok, a CASCO és a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás díjai, valamint a gépkocsi forgalomba helyezésének költségei nem tartoznak azon költségek körébe, amelyek az alperesi hibás teljesítéssel kapcsolatos károkozó körülmény folytán keletkeztek.

A másodfokú bíróság kifejtette, hogy a felperes által a kölcsönösszeg után fizetett kamatok nem az alperesi hibás teljesítés, hanem a saját gazdasági döntésének következménye, a kamatokat tehát nem háríthatja át az alperesre. Arra tekintettel, hogy a felperes a gépkocsit használatba vette és üzemeltette, ezért - a meghibásodástól függetlenül - a forgalomba helyezés költségeit viselnie kell. Nem háríthatók át a biztosítási díjak sem, mert azok ellenében a felperes biztosítási szolgáltatásban részesült, azok megfizetése - önmagában a gépjármű adásvételi szerződéstől való

kényszerű elállás folytán - a hibás teljesítéssel okozati összefüggésben álló károkat nem eredményezett.

Megállapítást nyert mindezek mellett, hogy a gépjármű szervizbe vételével kapcsolatos költségeket - az elsőfokú bíróság által helyesen alkalmazott mérlegeléssel kimunkálva - a keresetleszállításnak megfelelő csökkentett összegben az alperes a Ptk. 310.§-ában és a 339.§ (1) bekezdésében foglaltak értelmében köteles viselni. Csökkentett összegben állapította meg továbbá a másodfokú bíróság a gépjárműbérletből adódó kártérítés összegét, mert azt állapította meg, hogy a felperes - kárenyhítési kötelezettségét is megszegve - részben indokolatlanul vett igénybe bérautót. Végül nem adott helyt a szakértői próbaúttal összefüggő üzemanyagköltséget tartalmazó felperesi követelésnek, mert az ezzel kapcsolatos kiadást az eljáró szakértő az előzményperben eljáró bírósághoz benyújtott költségjegyzékben nem szerepeltette, ennek felülvizsgálatára így nem kerülhetett sor, e költség megtérítésére a szakértő sem szerzett jogosultságot.

A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő és kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével az alperes 6.393.240 forint összegben való marasztalását tartalmazó új határozat meghozatalát. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság megsértette a Ptk. 310. §-ában, a 339-340. §-ában, valamint a Pp. 163. §-ában foglaltakat.

A felülvizsgálati kérelemben a felperes hivatkozott arra, hogy kölcsönszerződésből eredő kamatkövetelését csak az adásvételi szerződéstől való elállás időpontjától számítva terjesztette elő, a kölcsönszerződés idő előtti felmondására pedig nem volt lehetősége. Arra tekintettel, hogy a bíróság megállapítása szerint az adásvételi szerződés a megkötésére visszaható hatállyal szűnt meg, álláspontja értelmében olyan helyzetbe kell kerülnie, mintha az ügylet létre sem jött volna.

A felperesi érvelés szerint az üzembe helyezési költséggel kapcsolatosan a másodfokú bíróság által kifejtett „jogi megközelítés” téves, mert az eredeti állapot helyreállításának körébe tartozik a gépjármű adásvételével kapcsolatos valamennyi kárának megtérítése.

A CASCO és kötelező-felelősségbiztosítás díjának megtérítésével kapcsolatban is vitatta a felperes a jogerős ítélet indokolásában foglaltakat. Azt hangsúlyozta, hogy a gépjárműre vonatkozó tulajdonjoga az előzményperben hozott jogerős ítélettel szűnt meg, és az ítélet jogerőre emelkedéséig fenn kellett tartania a biztosítási szerződéseket annál is inkább, mert a CASCO biztosítás - az idő előtt fel nem mondható - kölcsönszerződésnek is feltétele volt.

Az autóbérlet díjának csökkentett összegben való megítélését ugyancsak sérelmezte a felperes a felülvizsgálati kérelmében. Álláspontja szerint ebben a körben a Pp. 163. §-ának megsértésével járt el a másodfokú bíróság, mert az autóbérlet időtartamának gazdaságos voltára vonatkozóan bizonyítást nem folytatott le, ugyanakkor szerinte nem tekinthető köztudomásúnak, hogy a bérlet gazdaságtalanabb konstrukció a tulajdonjog megszerzésénél. Ebben a kérdésben egyébként az elsőfokú bíróság által kifejtett indokokat tartja elfogadhatónak.

Végezetül - anélkül, hogy ennek közelebbi indokait kifejtette volna - a felperes közölte, hogy igényt tart a szakértőnek szerinte indokoltan kifizetett üzemanyagköltségek megtérítésére.

A felülvizsgálati kérelemre az alperes ellenkérelmet terjesztett elő, és kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati eljárás eredménye alapján összességében azt lehetett megállapítani, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból.

A másodfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményének helyes értékelése alapján a Pp. 221. §-ának (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségének eleget téve jogszabálysértés nélkül jutott arra a következtetésre, hogy a felperes a jogerős ítélet indokolásában megjelölt egyes költségeket nem háríthatja át kártérítésként az alperesre.

Helyesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a vételárnak kölcsönszerződés útján való biztosítása a felperes gazdasági döntésének eredménye, amelynek kockázatát a felperesnek kell viselnie. Azt a tényt a felperes sem vitatta, hogy a vételárat a késedelmi kamatokkal az alperes visszafizette, a felperesnek ezt meghaladó kamatfizetési kötelezettsége pedig az alperestől függetlenül kötött finanszírozási jogügyletből eredő olyan kiadás, amelyet kártérítésként nem érvényesíthet.

Az forgalombahelyezési költségek tekintetében is jogszabálysértés nélkül hozott döntést a bíróság. Nem fogadható el a felperesnek a felülvizsgálati kérelmében szereplő azon álláspontja, amely szerint az eredeti állapot helyreállítása jegyében a perbeli adásvétellel kapcsolatban valamennyi kárának, illetőleg költségének megtérítését kérhetné. Nem vitás, hogy a szóban lévő gépkocsit forgalomba helyezték, azt használta, ennek költségeit pedig viselnie kell. A bírósági gyakorlatban az eredeti állapot helyreállításának igénye

mellett sem kizárt ugyanis egyes szolgáltatások ellenértékének megtérítése, illetőleg viselése.

Jogszabálysértés nélkül utasította el a másodfokú bíróság a CASCO és kötelező-felelősségbiztosítás díjainak megtérítésére vonatkozó felperesi igényt is. Helyesen állapította meg, hogy a díjak fejében a felperes biztosítási szolgáltatáshoz jutott. Ezen belül pedig az a körülmény, hogy a CASCO biztosítás a kölcsönszerződés feltétele volt, ugyancsak a felperes érdekkörébe tartozott, amely független az alperessel kötött ügylettől. Amint erre a jogerős ítélet indokolásában a másodfokú bíróság helyesen mutatott rá, a felperes számára a biztosítási díjak megfizetése önmagában amiatt, hogy az adásvételi szerződéstől elállni kényszerült, „a hibás teljesítéssel okozati összefüggésben álló károkat nem eredményezett.

Tévesen hivatkozott a felperes a felülvizsgálati kérelmében a Pp. 163.§-ának megsértésére azzal összefüggésben, hogy a másodfokú bíróság részben elutasította az autóbérlet díjának megtérítésére irányuló kártérítési követelését. A döntés alapvető indoka ugyanis az volt, hogy a felperes a kárenyhítési kötelezettségét szegte meg, amikor az ügy körülményeit figyelembe véve aránytalanul hosszú ideig vett igénybe berautót. A Ptk. 340. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra utalva helytállóan, az általános gyakorlat szempontjait figyelembe véve fejtette ki a másodfokú bíróság, hogy az adott helyzetben a felperestől elvárható lett volna, hogy a „kirívóan gazdaságtalan, ésszerűtlen" megoldás helyett egyéb úton gondoskodjék gépkocsi használatáról. Az indokolt igénybevételi időszakot a bíróság mérlegeléssel állapította meg, amely tekintetben felülmérlegelésnek a felülvizsgálati eljárásban nincs helye.

A szakértői vizsgálat üzemanyagköltségéből adódó szakértői költség megtérítésére irányuló igény elutasítása tekintetében - azt is figyelembe véve, hogy erre vonatkozóan a felperes a felülvizsgálati kérelemben külön kifogásokat nem is jelölt meg - a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet indokolásában foglaltakkal egyetért. Az elutasítás indoka megfelel a jogszabályoknak, és a kialakult bírósági gyakorlat elveinek.

A kifejtettek értelmében a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdésében foglaltak alapján hatályában fenntartotta. A Pp. 78. §-a (1) bekezdésének megfelelő alkalmazásával kötelezte a felperest az alperes javára felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-a (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően pedig a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2009. szeptember 24.

*Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, előadó, Dr. Bartal Géza s.k.
bíró, Dr. Csentericsné Dr. Ágh Bíró Ágnes s.k. bíró*